

Állásukban maradnak a nyelvvizsgázott vasutasok

Fegyelmi bizottság dönt a nyugdíjaztatásról

Cluj (Kolozsvár), május 16.
Mint ismeretes, a Magyar Párt vezetői több ízben intervenáltak a kisebbségi vasutasok ügyében. Arról volt szó ugyanis, hogy a román nyelv nem tudása miatt sokezer kisebbségi magyar vasutast fognak elbocsátani. Az elbocsátó dekrétum meg is jelent, azonban a Magyar Párt képviselői eredményesen jártak közben a vasut vezérigazgatójánál, aki ezeket a vasutasokat május 15-ig meghagyta a vasut szolgálatában. Most, amikor újra ki voltak téve a magyar vasutasok az elbocsátás veszedelemnek, a Magyar Párt ismét közbenjár s a vasut vezérigazgatósága 1932. szám alatt körrendeletet intézett az összes inspekciókhoz, amelyben közölte az inspektoroakal, hogy a nyelv nem tudás miatt elbocsátott vasutasok június 30-ig megmaradnak a szolgálataikban.

Június 30-ika után a román nyelvvizsgán elbukottakat fegyelmi bizottság elé állítják.

A helyi fegyelmi bizottság döntése ellen 30 napon belül felelbezzhetnek a fegyelmi elé utalt vasutasok.

Ha mindkét fegyelmi bizottság megállapítja, hogy a vasuti alkalmazott nem bírja a szolgálati érdekeknek megfelelő mértékben a román nyelvet, úgy állásából fizetés nélkül, rendelkezési állományba helyezik, de nem bocsátják el őket.

Ezek a rendelkezési állományba helyezett vasutasok 57 éves korukban kérhetik a nyugdíjazásukat és a befizetett nyugdíjjárulék arányában a nyugdíj folyósítását.

A francia delegáció bizik a leszerelési konferenciában

Németországot a Saar-vidéken keresztül akarják visszakereszteni a Népszövetségbe

Páris, május 16.
A francia lapok genfi levelezői egyöntetű híradást kaptak lapjaiknak, hogy a francia delegáció, különösen Barthou külügyminiszter megelégedve a leszerelés ügyének előrehaladásával.
A "Matin" Barthounak egy nyilatkozatát is hozza, amely szerint a francia külügyminiszter megelégedésének ad kifejezést a leszerelés ügyében. Nem mintha Franciaország megváltoztatta volna álláspontját hanem az angol és olasz illetékes körök kezdik belátni, hogy Franciaországnak április 17-én tett javaslata jogilag helyes volt.

Reméli Barthou francia külügyminiszter, hogy a május 29-én összeülő leszerelési konferencián ennek a javaslatnak a jogi alapjából fognak kiindulni s akkor a konferencia sikere biztosítva van. Ezzel a nyilatkozattal szemben Pertinax, aki szintén Genfben tartózkodik, a következőket írja:

— Barthou külügyminiszter és a delegáció többi tagjainak a megelégedése teljesen érthetetlen. Mindenkinél a legnagyobb mértékű csodálkozását váltotta ki. És nem is ésszerű, mert ahogy a jelenlegi helyzet áll, egy csepp ok sincs a megelégedésre.

— fejezi be nyilatkozatát Pertinax — ennek a megelégedésnek a háta mögött valami titkos megegyezés nem áll.

Ekkor lesz csak érthető a francia delegáció megelégedése.

Genf, május 16.
A népszövetségi tanács tegnap esti ülésén szóba került a Saar-vidék ügye is. A tanácsülés megállapítja, hogy a népszavazás előtti izgalmak meglehetősen nyugtalanítók. Elhatározta azután a bizottság, hogy a Saar-vidék népszavazásának politikai okát zárt ülésen fogják megtárgyalni.

Hir szerint ez ellen Németország erőlyesen tiltakozni fog, mert így nem szerezhet éppen ő, az érdekelt állam arról tudomást, hogy mi történt ezen a zárt ülésen. Mint ismeretes, Németország kilépett a Népszövetségből és így nem is küldött delegátusokat a tanács tavaszi ülésére sem.

40 munkást temetett maga alá egy felrobbant tárna Belgiumban

Brüsszelből jelentik:
Tegnap délután borzalmas bányaszerecsétlenség történt a belga Lambrecht bányavárosban. Az egyik tárna kigyúlt és felrobbant, maga alá temetve negyven munkást.

Bratianu György és Averescu közös listával indulnak a községi választáson

Bucurestiből jelentik:

Az Averescu marsall vezetése alatt álló néppárt és a gheorghisták elhatározták, hogy a községi választásokon közös listával indulnak. Ott, ahol a két párt közül valamelyik már benyújtotta listáját, úgy azt a másik párt támogatni fogja.

A két párt intézőbizottságát egyébként május 21-re hívták egybe, amikor is ratifikálásra kerül a pártok közötti együttműködésre vonatkozó egyezmény.

Bucurestiből jelentik:

Tegnap elterjedt annak a híre, hogy a parlament rendkívüli ülésszakát május hó 26-ára hívják egybe. Tekintettel azonban arra a körülményre, hogy az egyes miniszteriumok költségvetéseiket még nem tudták elkészíteni, a parlament összehívása néhány hetes halasztást szenved. Valószínűnek tartják, hogy az ülésszak újból való megnyitására a jövő hónap közepe táján kerül sor.

Sulyos ítélet a bucurestii kommunista perben

Bucuresti, május 16.

A II. hadtest mellett működő hadtörvényszék tegnap folytatta a kommunista propagandával vádolt tíz egyén bűnperét. Az ülés megnyitása után Jonescu Radu kapitány katonai ügyész mondta el vádbeszédét és a letartóztatottak szigorú megbüntetését kéri. Mihail Traian, Witzman, Nitulescu és Nachtigall védők beszédei után a hadtörvényszék visszavonult, majd rövid tárgyalás után

Imre Mihályt 5 évre, Liman Strul Sticet 7 évre, Rancecz Évát 5 évre, Taube Rischert 6 évre, Ihllovici Meiert 4 évre, Leibú Mózes és Braun Lajost 2—2 évre ítélte, míg Nemes Józsefet, Gireschi Sárát és Struberg Liubát felmentette a vád és annak következményei alól.

Az elítélteknél a vizsgálati fogságban eltöltött időt betudták a büntetésbe.

Lettországból kikiáltották a katonai diktatúrát

Rigából jelentik:

Kedden délután meglepetésszerűen és váratlanul feloszlatták a lett parlamentet és kikiáltották a katonai diktatúrát.

Az uccákat falragaszok lepték el és híriül adták a lakosságnak, hogy a kormány feloszlatta a parlamentet, kikiáltotta a katonai diktatúrát és elrendelte az ostromállapotot. Az ostromállapot Rigában éjjel egy órakor, míg az ország többi részeiben két órával később lépett életbe.

Látogassa meg Bucarestben a „Luvru” Szállodát

Str. Carol No. 4. (szemben a posta központtal.) — Telefon 307-92.

Teljesen újonnan átalakítva, a legmodernebb kényelem. — Szobák már 80 leitől kezdve. — Telefon — Fürdő — Hideg-meleg víz.

Az állampolgárság utáni hajszában a Dunába fulladt egy asszony

A szász család Bécsbe vándorolt, de ott sem kapott állampolgárságot. -- Bécsből csónakon akartak Budapestre jutni 4 éves gyermekükkel, de Pozsonyban a Dunába fordultak és az asszony meghalt

Pozsony, május 16.

Megrendítő családi drámát élt át vasárnapra virradó hajnalban egy kicsiny hontalan család a Dunán.

Csónakon egyik országból a másikba.

Liebtreu János

nem tudta rendezni állampolgarságát és ezért évekkel ezelőtt kivándorolt Ausztriába, ahol Klagenfurtban helyezkedett el, mint rádió technikus, majd önállósította magát, egy rádió üzletet nyitott és megnősült. A gazdasági válság következtében az üzlet tönkrement és Liebtreunak Ausztriában más foglalkozás után kellett néznie, amit megnehezített az a körülmény, hogy nem rendelkezett állampolgársággal. Amikor Liebtreu tudatára jutott annak, hogy rendezett állampolgárságának hiánya miatt nem tud elhelyezkedni Ausztriában, elhatározta, hogy kivándorol Ausztriából és azt tervezte, hogy egyelőre Budapestre költözködjék, ahol több rokona lakik, akiknek segítségével majd igyekszik ott új egzisztenciát teremteni magának. Liebtreu pénzzé tette minden ingóságát, mindössze 100 schillingja volt, a miből 35 schillingért egy kis csónakot csináltatott. A kis család ugyanis az utat nem vonaton akarta megtenni, részben azért, mert nem volt erre pénzük, részben pedig azért, mert nem tudott volna utlevelet szerezni, s ezért a férj és feleség elhatározta, hogy az utat Ausztriából csónakon teszik meg Budapestre, a nemzetközi Dunán.

Költözködés a halálba.

A kis család a vasárnapra virradó éjszaka kátDeutschaltenburg közelében töltötte a parton, a kikötött csónak mellett.

Liebtreu még hajnali három óra előtt indult utra feleségével és négyéves kisleánykájával a csónakon, hogy a világozottság beállta előtt átjussanak a határon.

Sikerült is a határőrök figyelmét elkerülve, átjutniok a határon és rövidesen el is érték

Időjárás

Változó felhőzet, erős éjjeli lehülés, fokozott nappali hőemelkedés, egyes helyeken zivatar.

— Sok ember teljesen elveszti életkedvét, mert borzasztóan kínozza a rheuma és köszvény. De nincs ok a kétségbeesésre, mert a szenvedők ezrei nyertek már vissza a Togal által egészségüket! A Togal erősen hugysav oldó és a bajt gyökerében támadja meg. Továbbá nagy mértékben baktériumölő.

Erdélyi Magyarság

Május 18.

Dévényt. A csónak kormányánál a férfi ült, aki valamikor a Bayrischer Lloyd hajózási társaságnak egyik hajóján volt alkalmazva, az asszony pedig evezett. A négy éves kis-

Ma utolsó nap a tombolához

Kiadóhivatalunk feldolgozta a mindenfelől beérkezett lapfejcsomagokat, bizományosaink címére elküldtük a tombolajegyet, valamint nagysikerű új regényünket.

Jelentjük, hogy a tombolához ma van az utolsó nap. Ma még elfogadjuk a lapfejeket és mindenki megkaphatja a tombolajegyet és a regényt.

A tombola eredményét, tekintettel arra, hogy vidéki olvasóink is küldik még ma a lapfejeket.

lapunk vasárnapi számában közöljük Bizományosaink érdekében közöljük azt is, hogy

hátralékos olvasók nem vehetnek részt a tombolában.

Kérünk tehát mindenkit, hogy a bizományosokkal szemben fennálló tartozását azonnal rendezze, különben elesik minden kedvezménytől.

SMINDRIK kályhafeketitő

vasporral, egyszerű vízzel, minden hozzáadás nélkül negyedmunkával lekifényesre pucolja kályháját és spórját. SMINDRIK üzlet Oradea, Piața Mihai Viteazul 5. Halpiaccal szemben.

Véget ért a májusi kánikula

Ma erősen lehült a levegő. -- Budapestén vihar tombolt, Bécsben reggel óta esik

Oradea (Nagyvárad), május 16

Ma este hirtelen lehült a levegő és a hetek óta tartó kánikulát hűvösség váltotta fel.

Oradeán is nagy eső volt.

Bécsi jelentés szerint az osztrák fővárosban kedden reggel fél 7 óra óta zuhog az eső. Az ég erősen felhős, úgy hogy hosszabb esőzésre van kilátás.

Budapestén kedd délnél 1 órakor véget ért a májusi kánikula. A hideg légtömegek hatalmas erővel törtek be nyugat felől a magyar fővárosba és környékére, majd hamarosan megindult a záporosó. A szél ereje fákát csavart ki és cégtáblákat szakított ki és ennek következtében számos sebesülés történt.

Bucuresti, május 16.

A hivatalos jelentések a természeti helyzetéről a következő helyzetképet adják: A szeptemberben elvetett buza elég ellentállóképességű, az októberi és novemberi buza igen sokat szenvedett a hőség miatt. A tavaszi vetésekben is okozott kárt a hőség, azonban az esőzés sokat javított a helyzeten.

A kukorica tönkrement, ajánlatosnak látszik újabb vetést eszközölni, különösen a nedves vidékeken. A legelők helyzete kiélegető.

A gabonapi... annak... h...re, hogy az

leány az apja ölében aludt. Így érkeztek le Kaschmacher sziget partja mellett Pozsonyhoz, ahol a hajnali kalandot, a határon való átszökést akarták kipihenni. Az egyetlen internátus közelében a férfi a csónakot a partra akarta vezetni, eközben történt a szerencsétlenség. A csónakot a víz árja nagy sebességgel sodorta lefelé és utjában

meglékelte a csónakot úgy, hogy az percek alatt megtelt vízzel.

Liebtreu elővette a revolverét és látva a veszélyt, hogy csónakja egyre inkább elmerül, több lövést adott le, hogy a közelben levő halászok segítségére siessenek. A revolverlövés zajára az első segítséget a pozsonyi Kajak-klub tagjai nyújtották.

Mire azonban a szerencsétlenség színnyelére értek, a csónak már elmerült.

Liebtreu és a négyéves gyermek még megtudták magukat tartani a felborult csónaknál, az asszony azonban ekkor már eltűnt és az örvényben már nem is tűnt fel a felszínen egyetlen egyszer sem a szerencsétlen anyának arca.

A szerencsétlenek minden ingóságával együtt a kis családnak legnagyobb értékét, a férjnek a feleségét, a négyéves kis gyermeknek pedig szerető anyját is elrabolta a Duna, éppen anyák napjának hajnalán.

esőzés sokat javított a helyzeten, még mindig tartózkodó, főképp a buzával szemben. A túlzott optimizmus — szakvélemény szerint — még korai, mert az esőzések jótékony hatását lerombolhatja az újból beálló szárazság.

— A kereskedelem történetében még nem volt példa arra, hogy egy új cég olyan rövid idő alatt ment volna át a köztudatba, mint az alig két hónapja létesített Katz Testvérek posztóáruház. Ez a siker csakis a cég mindenekfeletti szolidaritásának és olcsó árainak tudható be. A Katz Testvérek posztóáruház most átköltözött az eddigi udvari helyiségből a Sas palotában levő pompás üzlethelyiségbe és új üzletében is a már ismert olcsó árak mellett árusítja a legkiválóbb minőségű szöveteket.

Veszek

Ócska ólmot

Cím a kiadóban

Számkivetve

-- Regény az életből --

Olyan elfogult és félszeg lett említt, hogy este, amikor a tűz mellett voltak, elővette a cserzett szarvasbőrmaradékokat és nem hátizsákokat csinált belőle, mint ahogy tervezte, hanem bokáig érő nadrágot és valami chipewanforma mellényt.

— Ez azt jelenti, hogy még a két vég előtt valami nagyobb vadat kell leteríteni — mondta. — Mert mielőtt az idő megváltozik, még egy pár mokaszinra van szükségünk. És hálórúhák is kellenek, mielőtt az éjszakák hidegekké válnak.

Claire azon panaszkodott, hogy bőrruhája tulságos meleg. Bevallotta, hogy attól fél, hogy máris elindianosodott és amiatt zavarja a meleg ruha.

— Hát a szarvasbőr a világon a legtöbb meleget tartja az bizonyos — vetette rá Grimshaw. — És ha még megázik is, dörzsöléssel megint meg lehet puhítani. Ebből fogunk alsórúhát is készíteni, ha beáll a tél és prémeiben kell járnunk. És szarvasbőrből fogjuk a törülközőket is készíteni, meg a párnahuzatokat, amelyeket kanadaludtolakkal fogunk megtölteni.

De nemcsak Clairet változtatta meg az, hogy ruhájuk volt. Grimshaw maga sem érezte magát többé annyira a táborhelyhez láncoltnak. És türelmetlenül akart folyton felfedező utjaira indulni és a távolabbi részeket is átkutatni. Közben pedig mindenféle csapda és tör készítésére oktatta társnőjét.

Amikor Claire az első nyul fölé hajolt, amelyet egy jól irányzott nyílövessel terített le, Grimshaw figyelte a lányt, hogy milyen érzelmeket fog most elárulni. De nem látott egyebet rajta, mint a vadász rendes diadalmaskodását, ha zsákmányra tesz szert meg az örömet, hogy ez a nyul kitűnő pecsénye lesz és a bőréből tegezt foguak csinálni. Claire most ölt és fog ölni maskor is, ha új élete megkívánja.

Grimshawt kissé meglepte ez a látszólagos keményszivűség. Még további tanujelét is látta ennek a következő napon, amikor beljebb mentek az erdőbe és Grimshaw megmutatta a leshelyet, amelyet ott csinált ahol nyomát találta annak, hogy arra gyakran járnak vadak. Claire vártlanul nagy érdeklődést árukt el az iránt a terv iránt, hogy ottan lesbeállva várják az állatokat. Óraszámra, míg a félénk karibuk egyike-másika nyílövésnyire közeledik! És amikor meghallotta, hogy a karibuk néha 10–15 ezer állatból álló csordákban jelennek meg, ami felejthetetlen látványt nyújt, a lány azt kérdezte, nem lehetne-e őt is a lesben.

— Csakhogy ez nagyon fárasztó és esetleg egész éjjel eltart — figyelmeztette Grimshaw.

— Akkor méginkább szeretnék ott lenni, ahol maga van — vetette rá Claire oly közvetlenül, hogy Grimshaw nem tudott rá mit szólni.

Megváltoztatta eredeti tervét tehát, hogy egymaga vadászik. Mialatt a kedvező szelet várták — mert fontos volt, hogy a karibus ne érezzék meg az emberszimatot a folyó tulsó partján — szorgalmasan dolgoztak a táborban. Grimshaw tetőt épített ideiglenes kunyhójuk fölé és tetővel látta el a cserépetőkecencét és kovácsützhelyet is, hogy esős időben is dolgozhassák. Claire azalatt a kezdetleges villákat meg kanalakait megfogatta, melyeket Grimshaw csontból készített. Aztán kosarat font. Azonkívül bőrszjakból hurkokat erősítettek a lándzsákra és tükreket készítették a nyilvesszők számára.

(Folyt. köv.)

Erdélyi Magyarország

Május 18.

Felgyújtotta szülei házát egy ötéves kislány

Dicsősanmartin (Dicsőszentmárton), május 16. Veszedelemes tűz pusztított tegnap a közeli Magyarbénye községben. A tűz Oltean Florea gazdálkodó istállójában tört ki és szinte pillanatok alatt olyan fenyegető néretekelt, hogy attól lehetett tartani, hogy az egész falu lángba borul. A lakosság kétségbeesve rohant a helyszínre, ahol azonban csupán arra szorítkozhattak, hogy a tűz továbbterjedését megakadályozzák, de Oltean házát megmenteni nem lehetett, az por-

rá égett. A csendőrség a szokásos tűzvizsgálat alkalmával megállapította, hogy mialatt a ház népe künn dolgozott a mezőn,

a gazda ötéves kislánya egyedül maradt otthon és valahonnan gyufát szerevezve, azzal játszodozni kezdett. Az egyik gyufa meggyult, mire a kislány ijedten a szalmára dobta, amely tüzet fogott.

Az anyagi kár igen nagy.

Tűzvész pusztított Sorocában

Ötven ház leégett

Soroca, május 16. A Soroca-megyei Mandrac községben hétfőn este hatalmas tűzvész pusztított.

A tűz oka, amint később az első vizsgálat megállapította, gondatlanság volt. Kigyulladt egy ház. Az erős szél pillanatok alatt átvitte a szikrákat a szomszédos házakra és mire a lakosság feleszmélt volna már

egész uccasorok állottak lángokban.

A község primitív tűzoltó felszerelése nem volt elégséges a tűz továbbterjedésének megakadályozására és így kihívták a Balti-tűzoltókat is, kik több órai munka után tudták csak megmenteni a község többi házait.

A község ötven háza porig égett. A kár sokmillió lei.

SPORT

Összeállították a Csehszlovákia ellen játszó román válogatott csapatot

Barátky még sem játszik a válogatottban

Bucuresti, május 16. A román futballszövetség tegnap esti ülésén összeállították azt a csapatot, amely a futballvilágbajnokság során a csehekkel szemben játszani fog. A felállítás a következő: Zombori, Vogl, Albu, Moravetz, Ko-

tormányi, Deheleanu, Bindea, Kovács Sepi, Bodola, Dobay.

A csapat pénteken hagyja el az országot és Triesztben fog tartózkodni. A válogatottakat Vridill a Ripensia edzője kíséri, valamint Nae Lucescu és Denis Xifando.

Mi történt Targu Muresen (Marosvásárhelyen) a Juventus-Mures mérkőzés alatt és a mérkőzés után?

Az egész ország sajtója élénken tárgyalta azt a körülményt, hogy a csütörtöki Juventus-Mures mérkőzés után a Juventus játékosai megtámadták a városban a Mures főtitkárát, Nilca Virgilt, akit megvertek. Ezért az egész csapat a rendőrségre került, amely a jegyzőkönyv felvétele után kiengette őket.

Tegnap befutott a szövetséghez Barsu bíró jelentése is, amely rávilágít a fenti furcsa históriára és mindent megmagyaráz. De megérkezett Melbert főtitkár is, a Juventus vezetője, aki szintén elmesélte a történeteket.

A bírójelentés, amely egyedüli hivatalos magyarázat ebben az ügyben, megállapítja, hogy a mérkőzés alatt tulfitott volt a hangulat. Különösen a második félidőben rohantak be többiben is felizgatott nézők a játéktérre és megszakították a játékot. — Barsu bíró azt is megfigyelhette, hogy Nilca főtitkár sértő kifejezéseket használt az ő személye ellen és többiben kiáltotta: "Szövetségi tolvaj!"

A mérkőzés után a Mures háromszoros

hurrát kiáltott a bíró tiszteletére, de az egyik játékos, Bucur, reprodukálhatatlan kifejezéssel toldotta ezt meg. Emiatt Barsu kéri Bucur megbüntetését.

Ami pedig a városban történt, azt Melbert főtitkár a következőkben adta elő:

Nilca ur a mérkőzésen is úgy viselkedett, mint az egy egyesületi vezetőtől megengedhetetlen. A mérkőzés után pedig, amikor a csapat a szálloda előtt kiszállt az autobusból, esernyőjét lobogtatva közeledett felénk és szitkozódni kezdett. Nem tudom pontosan, ki kezdte a dulakodás, csak arra emlékszem, hogy a fáradt és felmergesített játékosok közrefogták a hadonászó Nilcát és alaposan megleckéztették.

A rendőrségen jegyzőkönyvet vettek fel csupán, letartóztatva egy perclig sem voltak.

Ebben a furcsa ügyben a szövetség van hivatva erélyes kézzel közlelni, nehogy az legyen a közeljövőben a szokás, hogy a csapatok a zöld gyept után a rendőrségen adjanak egymásnak találkozót.

Álarcos banditák kifosztottak és megöltek egy kereskedőt

Cernauti, május 16.
Tegnap éjjel a Storoinet megyei Dracinești községben vakmerő rablótámadás történt. Stern József ottani kereskedő este üzletzárás után aludni tért hálósobájába, ahol, amikor belépett, több revolverlövés fogadta. A kereskedő azonnal holtan esett össze, míg felesége súlyosan megsebesült, — azonban még volt annyi ereje, hogy kiugor-

va az ajtón, segítségért kezdett kiáltani.

A rablók látták, hogy veszélyben forognak, azért hirtelen felfeszítették a szekrényt, amelyben jelentős pénzüsszeg volt és elmenekültek.

A Storoinet megyei csendőrlégió azonnal munkába kezdett, hogy az álarcos banditákat kézrekerítsék.

Német sztratoszférarepülők halálos drámája

Lezuhantak és szörnyethaltak az orosz-lett határ közelében

Berlin, május 16.
A bitterfeldi repülőtérén vasárnap szállott fel a Bartsch von Siegfeld nevű sztratoszférarepülő, hogy meteorológiai és más tudományos kísérleteket végezzen. A léghajó azonban eltűnt, 48 óra alatt semmi hír sem érkezett róla. Most azután Moszkvából jelentik, hogy az orosz-lett határ mellett Sebes városka határában a földre zuhanva, megtalálták a léggömböt. A léggömb egyik

utasa, Machuk megfigyelő halva feküdt, míg Schrenk mérnököt, a ballon vezetőjét ugyancsak halva találták meg 60—80 méternyire a lezuhant léggömbtől. A német repülőszövetség megindította a vizsgálatot a katasztrófa okainak kiderítésére. Valószínű, hogy a léggömb viharba került és így pusztult el. A holttesteket egyelőre Moszkvába szállítják, ahonnan ünnepélyesen átviszik Németországba.

vész sújtotta városrészbe ment Az uralkodót mélyen megindították a látottak. A lelkes és állandóan éjjező tömegektől körülveve a Negru-Voda zárdát kereste fel a király, mely rendkívül nagy károkat szenvedett, azután sorra látogatta a romokat. Ezután a város főterére ment az uralkodó és a primárián személyesen megkondította a tűzvészharangot. Hamarosan az egész tűzoltóság a primária előtt sorakozott és a király köszönetet mondott munkájukért, amellyel megtették, amit lehetett. Az uralkodó azután személyesen osztott ki segélyeket a hajléktalanközött, majd a város költségvetését tekintette meg, azután pedig a primár vállára ültve, így szólt: Mindenesetre a város uccái nagyon rosszak. Hamarosan helyre kell állítani és ehhez teljes támogatásom nyújtom.

Délután fél 4-kor a király visszautazott Bucurestibe.

A sinaiai merénylők ügyét május 30-án tárgyalja a legfelsőbb katonai hadbíróóság

Bucuresti, május 16.
Ismeretes, hogy a sinaiai merénylők a súlyos ítélet ellen felebbezést jelentettek be a legfelsőbb katonai hadbíróósághoz, amely elhatározta, hogy május 30-án tartja meg a felebbezési tárgyalást. Ebből a célból úgy az ítéletet, mint a 15 dosszart áttették a legfelsőbb katonai bírósághoz.

Ma, Hősök napján nézze meg okvetlen ünnepi divatkiállításunkat világvárosi fényűzéssel előcsarnokunkban

Nyitva reggeltől estig!

KOVÁCS TESTVÉREK

divatnagyrúháza,
ORADEA, Sas-passage

Dollfuss íróasztalára bombát helyeztek el

Egy bécsi kávéházban is bomba robbant és leszakította egy uriaszony karját

Bécs, május 16.
A nemzeti szocialisták ismét megkezdtek küzdelmüket a kormány ellen. A fogadalmi templom közelében levő Victoria kávéházban bombát helyeztek el, a bomba felrobbant és a terrasszon ülő egyik hölgynek a karját tépte le. A bombavetőnek sikerült elmenekülnie. A sajtó megírja, hogy meg nem töltött bombát találtak Dollfuss kancellár

nak irodai helyiségében levő íróasztalán is. A bombához erősítve egy kis cédula állott a következő felirással: "Idáig hagyunk, tovább nem!" A Rennergasseban a horogkeresztesek két és fél méteres horogkeresztet gyújtottak meg, amely nagy lánggal égett el. Az osztrák vidékről is bombamerényletek hírei érkeznek.

A király meglátogatta a tűz által elpusztult Campulung városát

Campulung, május 16.
Carol király ma meglátogatta Campulung városát. Az uralkodó inkognitóban érkezett Ilasievici marsall adjutáns kíséretében Ploestiből azonban a csendőrség telefonon közölte a campulungi csendőrséggel, hogy a

király autója arra felé indult és így Campulung népe tudomást szerzett a király érkezéséről és nagy tömegben várta az udvari autót. A parasztok áttörték a csendőrkordont és közvetlen közelébe hatoltak a királynak, aki elbeszélgetett velük, majd a tűz-

RADIOMŰSOR

CSÜTÖRTÖK

Bucuresti. 12: Lemezek. 13.15: Könyvnyű gramfon. 17: Dinicu zenekar. 19.20: Lemezek. 20: Közvetítés al Operaházból. Utána hírek.

Budapest. 6.45: torna utáni gramfon. 9.45: Hírek utána felolvasás. Közben gramfon. 12: Harangszó. Utána Éneknégyes. 12.30: Hírek. 13.30: Katonazene. 14.40: Hírek. 16: Felolvasás. 17: Gazdasági előadás. 17.30: Ének. 18: Testnevelés. 18.40: Angol lecke. 19.10: Cigányzene. 20.15: Színmű. 22.40: Operaházi zenekar nehéz zenéje.

PÉNTEK

Bucuresti. 12: Lemezek. 13.15: Könyvnyű lemezek. 17: Rádiózenekar. 18: Rádiózenekar. 19.20: Lemezek. 20: Chobab Nodija zongorázik. 20.45: Popescu Naira Gábor énekel. 21.15: Szakszofon.

Budapest. 6.45: torna, gramfon. 10: Felolvasás, gramfon. 12: Harangszó. Gramfon. 13.30: Cigányzene. 14.40: Hírek. 15.30: Diákféltóra. 16: Sportelőadás. 17: Budapesti hangversenyzenekar. 18.20: Sportközlemények. 18.35: Zongora. 19.20: Előadás. 19.50: Ének. 20.30: Külgügyi negyedóra. 20.45: Cigányzene. 22.20: Gramfon 23: Jazz.

3 oldal

Erdélyi Magyarság

Május 18.

A konverziós törvény végrehajtási utasítása

(Befejező közlemény.)

Az egyezségek tekintetében a végrehajtási utasítás megengedi az adósnak, hogy hitelezőjével egyezséget kössön, az ilyen egyezségben azonban sem új biztosítékot nem adhat, sem a törvényes redukciónál le nem mondhat, sem a törvény által megállapított kamatnál magasabbat nem ígérhet.

A törvény alkalmazásának ideje alatt az adós vagyonának egyes részeit el nem ajándékozhatja és el nem cserélheti, menyiben pedig valamely ingatlant elad, úgy az eladás csak a hitelező beleegyezésével történhetik és a befolyó vételár elsősorban a hitelezők kielégítésére szolgál.

A városi adósokra vonatkozólag a végrehajtási utasítás szintén előírja, hogy román állampolgárnak kell lenniük és 1931. december 18-tól máig városi ingatlan tulajdonosoknak.

Ezenkívül pedig ingatlan jövedelmüknek nem szabad túlhaladnia Bucurestiben a 60.000 lej. Municipiumokban 40.000 lej és más városokban 24.000 lej.

Amennyiben az adósnak a fenténél nagyobb ingatlan jövedelme van, úgy csak az esetben élvezheti a törvény kedvezményeit, ha ingatlan jövedelme összjövedelmének legalább 30 százalékát teszi ki.

A fenti adósoknak összes 1931. december 18 előtti tartozásai 20 százalékos mérséklésben részesülnek és 1934. november 15-től 20 fél évi részletekben fizetendő 6 százalékos kamattal minden év május és november 15-én.

Az előlegesen fizetett részletekért az adóst évi 8 százalékos bonifikáció illeti meg. Amennyiben az adós tartozását két év alatt kifizeti, úgy harmincöt százalékos kedvezményben részesül és ez esetben a fennmaradó 65 százalékból 32 százalékos 1935. április 7-ig, 33 százalékos pedig 1936. április 7-ig ki kell fizetnie, az időközi 6 százalékos kamatokkal együtt. Amennyiben pedig az adós 5 év alatt fizeti ki tartozását, úgy 30 százalékos tőkeengedményben részesül, míg a fennmaradó 70 százalékos 1935. április 7-től öt egyenlő évi részletben kell fizetnie az időközi kamatokkal együtt.

Ugy a városi mint a falusi adósok hitelezői jogosultak a fenti intézkedések el nem fogadására. Ez esetben 1934. május 17-ig be kell ezt jelenteniük, az adós illetőségi helyének törvényszékénél. Amennyiben a hitelező ily bejelentéssel nem él, olybá tekintetik, hogy a törvényt visszavonhatatlanul elfogadta, megmaradván természetesen az a joga, hogy egyes adósainak a törvényhez való jogosultságát vizsgálja tegye.

Ilyen esetben az adós 10 éves moratóriumot élvez, mely idő alatt tőketartozását nem köteles törleszteni, köteles ellenben minden év dec. 15-én 1 százalékos kamatot fizetni, 1934. december 15-től kezdve. A 10 év lejártával a minisztertanács jogosult a moratóriumot újabb 6 évvel meghosszabbítani.

A kamattfizetések elmaradása esetén a hitelező adósának csak jövedelmét foglalhatja le.

Ily esetben az adós javára leszámítandó minden oly kamatt, mely a törvényes kereskedelmi kamattal túlhaladja.

Az államnak jogában áll az ily követeléseket kisajátítani és a kisajátítási árat 50 év alatt törlesztendő négy százalékos állampapírban fizetni.

A végrehajtási utasítás a kezesekre vonatkozólag úgy intézkedik, hogy a kezések mindazon kedvezményben részesülnek, mely a főadóst megilleti, még akkor is, ha ők

maguk saját személyükben nem jogosultak a törvény kedvezményeire. Ily esetben a kezeseknek nem kell külön bejelentéssel élnie.

Ha viszont a kezes saját személyében jogosult a törvény kedvezményeire, úgy azt igénybe veheti, még ha a főadós nem is élvez ilyen jogot, ez esetben azonban természetesen saját személyében kell bejelentést adnia.

A törvény, illetve a végrehajtási utasítás megfelelő védelemben részesíti az olyan kereskedőket és pénzintézeteket, amelyek a törvény folytán nagyobb arányú veszteségeket szenvednek, amennyiben ilyen esetben módot ad arra, hogy saját kötelezettségüket arányosan leszállítsák és hosszabb terminus alatt fizethessék.

Ki vannak véve a törvény rendelkezései alól a következő hitelezők:

a) A külföldi állampolgárok követelése amennyiben ezeknek nincsen belföldi illetőségük, vagy amennyiben cégekről van szó, nincsen belföldi fő, vagy mellékszékhelyük.

b) Kivételzetek a kereskedők összes tartozásai, amennyiben tartozásuknak nincsen kifejezetten polgári jellegük.

c) Ugyancsak ki vannak véve a tör-

vény rendelkezései alól a bűnügyekből eredő oly tartozások, melyek tekintetében jogerős ítélet van.

d) Az állammal, vármegyével és községgel szemben fennálló adó, vagy illeték, vagy bírságból eredő tartozások.

e) Az oly adósok tartozásai, akiknek összes kötelezettségei nem haladják túl az 1933 évi adóköteles bruttó jövedelmük felét.

f) A tartásdíjak.

g) és h) pontok ritkábban előforduló esetekről szólnak.

i) Személyzeti és munkásfizetések.

A bíróságnak minden ügyben és annak bármely állásában joga van határozni afelett, hogy az adós, vagy a tartozás a törvény rendelkezései alá esik, vagy sem. Joga van azonban a hitelezőnek külön keresetben is kérni fentiek megállapítását, az ilyen kereset sürgősen bírálendő el.

Azon mezőgazdasági és városi ingatlan-tulajdonosok, akik a fenti feltételeknek nem tesznek eleget, jogosultak minden bejelentés nélkül egy 5 éves moratóriumra, amely idő alatt tartozásaikat egyenlő évi részekben a Banca Nationala kamatlábával teljes összegben kell megfizetniük.

Az újszerű összetételű **FLOREAL** napfény-puder kiváló lényvédő képességénél fogva az egyes számú Floreal arckrémmei együtt használva az arcának üde fiatalos külsőt kölcsönöz és megóvjá a nap káros behatásától.

A 2. számú Floreal krém eltünteti szeplőjét, észrevétlenül új arcbőrt varázsol.

A puder ára dobozonként 30, 50, 90 lei. A krém ára téglényenként 40 lei.

Kérje mindenütt!

Ha nem kapná, írjon

Vezérképviselőt: **DROGUERIA CENTRALA ORADEA**

Egy német vontatógőzös összes személyzetével elsüllyedt

Berlin, május 16.

A német "Mercure" vontatóhajó tegnap összeütközött egy hajóval a Weser torkolatánál. A vontatógőzősön nyolc matróz volt, akik a hajó szakácsának a feleségével egy-

ütt a hajó testébe szorultak és elpusztultak.

Hatalmas munkálatok indultak meg a hajó felszínrehozására, azonban eddig minden erőfeszítés eredménytelen maradt.

Nem herceg, hanem szélhámós volt a timisoarai (temesvári) népkönyha dráma hőse

Timisoara (Temesvár), május 16.

Emlékeztet még, hogy ez év februárjában az egyik timisoarai (temesvári) népkönyhán szeretője agyonlőtte Bereзовszky Pál, emigráns orosz herceget. A timisoarai (temesvári) rendőrség a megindított nyomozás során több érdekes megállapítást tett, többek között azt is, hogy az orosz herceg kémkedéssel is foglalkozott, amiről annak idején beszámoltunk.

A rendőrség még tovább folytatta a vizsgálatot, amely most szenzációs leleplezést hozott. A herceg előéletét kutatva, a vizsgálóbíró kihallgatta Poklevszky volt cári követet, mert Bereзовszky gyakran hangoztatta, hogy több ízben megfordult a követnél. Poklevszky azután kijelentette, hogy Bereзовszkynek soha hírt sem hallott

sőt biztosan állítja, hogy Oroszországban soha nem létezett Bereзовszky nevű hercegi család.

Ilyen körülmények között igen kézenfekvő az a feltevés, hogy Bereзовszky nem volt egyéb, mint ügyes szélhámós, aki jó megjelenésével, ügyes fellépésével lépre csalta a hiszékeny embereket.

Kérje mindenütt a

GOLF borotva-pengét!

(az acélipar legökéletesebb alkotása)
és öröme lesz a borotválkozásban.
Vezérképviselő: Friedman Armin, Oradea.
Promenad Eminescu 16.

5 oldal

Erdélyi Magyarság

Május 18.

Ki akarta menteni a rabló karjai közül -- őt szurták le

Hogyan vált gyilkossá egy bucaresti magyar munkás

Bucuresti, május 16.
A Gara de Nord mellett levő beépítetlen területen aludt tegnap éjjel egy Mehedintiu nevű ember három társával. Nem messze tőlük aludt Mátyás Antal 29 éves erdélyi magyar fiatalember. Az éjszaka folyamán Mátyást ismeretlen emberek lámadták meg, mire a fiatalember torkaszakadtából segítségért kezdett kiabálni. A lármára felébredt Mehedintiu és látva Mátyás szor-

rongatott helyzetét, segítségére rohant. A fiatalember azonban azt hitte, hogy Mehedintiu is a támadókhoz tartozik és kést rántva, leszúrta a szerencsétlen embert.

Mehedintiut haldokolva szállították a kórházba, Mátyást letartóztatták. A támadóknak a keletkezett zűrzavarban sikerült elmenekülniük.

Goering porosz miniszterelnök Belgrádban

Göring Hermann porosz miniszterelnök tegnap délelőtt repülőgépen váratlanul Belgrádba érkezett. Göring Athénbe utazik, ahol az olimpiai játékokat nézi végig és utját most Belgrádban megszakította. Göringgel együtt érkezett több porosz miniszter is.

Göring belgrádi tartózkodása annál élénkebb feltűnést kelt, mert ott tartózkodik Titulescu és Tefik Rüşdy bey is és valószínűnek tartják, hogy Göring velük tárgyalásokat akar folytatni. A német vendégek egyébként a belgrádi német követségen szálltak meg és ma reggel repülnek tovább Athén felé.

„Kisebbség-barátság” miatt vizsgálat indult az oradeai pénzügyigazgató ellen

Tegnap délelőtt Oradeára (Nagyváradra) érkezett dr. Stan pénzügyi speiál inspektor, aki vizsgálatot tartott a pénzügyigazgatóságon. A vizsgálatra állítólag az adott okot, hogy Popp Gheorghe controller akit azóta már elhelyeztek az itteni pénzügyigazgatóságtól, feljelentést tett a pénzügyminiszteriumnál Muresan pénzügyigazgató ellen, azt állítva, hogy a pénzügyigazgató a románok rovására favorizálja a kisebbségeket, minden jelentősebb tisztséget kisebbségi munkásokkal tölt be és a román tisztviselők csak alantasabb beosztást kapnak. A

tegnapi vizsgálat folyamán természetesen megállapítást nyert, hogy a „sulyos vádak” nem felelnek meg a valóságnak és azok, amennyiben Pop Gheorghe emelte őket, nem egyebek, mint a controller tul élénk fantáziájának szüleményei.

Az inspektor egyébként kijelentette, hogy nem kifejezetten vizsgálatot jött tartani, hanem szokásos évi inspekcioja során jutott el városunkba is. Inspekciojának eredményéről nem nyilatkozott, mert arról közvetlenül a miniszteriumnak tesz jelentést.

Oradeára jön Anghelescu közoktatásügyi miniszter

Május 28-án ünnepélyes keretek és fényes ünnepségek között ünnepli meg a helybeli görög katolikus tanítóképző intézet fennállásának 150-ik évfordulóját. A nagyszabású ünnepségeken előreláthatólag a kormány több tagja is részt vesz, Anghelescu

közoktatásügyi miniszter már értesítést küldött, hogy okvetlenül eljön a nagyjelentőségű jubileumra. Az ünnepségeken az uralkodó is képviselteti magát Ilasievic udvari marsall által.

Valami készül

Törökország területi engedményeket tesz Kisázsiaiban -- Japan hadihajókat ad cserébe Törökországnak

Londonból jelentik:

Nagy szenzációt keltett az a hír, hogy a török kormány tiz cirkálót rendelt a japán állami hajógyárakban. Ezzel szemben Törökország Kisázsiaiban területi engedményeket tesz Japánnak, még pedig olyan formában, hogy Japan hadsereget szállít Kisázsiaianak azokra a vidékeire, amelyeket Törökország cessionál. Ezeket a helyeket azonban a japán katonák gyapottermesztéssel

fognak foglalkozni, amelyeket török gyárakban fognak feldolgozni és onnan fogják elárasztani Európát.

A hír különösen Angliában a szenzáció erejével hatott, annál is inkább, mert ezáltal Anglia Földközi tengeri hegemoniája veszélyeztetve látszik lenni.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA

Letartóztatják a lett szocialista vezéreket

A lett rendőrség a diktatura kikiáltásával egyidejűleg megkezdte irtó hadjáratát a szociáldemokraták ellen. Valamennyi marxista csoport elnökét és több szociáldemokrata képviselőt letartóztattak.

Esik a buza ára, drágul a kenyér

Bár tegnap nem volt hetipiac, a keddi eső következtében a buza árában jelentős csökkenés állott be. Ennek ellenére

a kenyér árával az uzsora tovább folyik és senki sem emeli fel a szavát ellene,

sőt a helybeli tejkereskedők is felemelték a tej árát -- a szárazságra való hivatkozással

Olaszországba költözött a spanyol exkirály

Rómából jelentik:

XIII. Alfonz spanyol exkirály engedélyt kért Olaszországtól, hogy Rómában telepedhessen le. Az engedélyt megadták és a detronizált uralkodó már a közeljövőben Rómába utazik.

Filmpalace-Filmterrasse

Csütörtökön Hősök napján nincs előadás
Pénteken 5, 7 és fél 10-kor premier

Kaland a Lidon

Főszerepben PICCAVER, a század legnagyobb tenoristája, Szőke Szakáll, Nora Gregor, Walter Rilla. Előzőleg új hirdető.

— Insullal nem bírnak. Csikágóból jelentik: Egy heti vizsgálati fogság után az ügyészesség tudvalevőleg szabadlábra helyezte Insull Sámuel, mert barátai és egykori üzlettársai letétbe helyeztek érte 200.00 dollár kauciót. De alighogy eltávozott ügyvédje kíséretében, az ügyészesség ismét két sikkasztás vádját emelte ellene és újból letartóztatta. Ebben az esetben 50 ezer dollár további biztosítékot követelt az igazságszolgáltatás s ezt az összeget is hamarosan előteremtették az egykori üzlefelek, úgy hogy Insull másodszor is szabadlábra került.

APROHIRETÉSEK

Forgalmas helyen kedvező feltételekkel ház eladó Seleus (Váradszőlős) Str. Vladimirescu 141. 1204

Szoba konyhas kisház olcsón eladó. Értekezni Str. Pitagora 48. Püspöki-ut. Vársári Sándornál. 1205

Ujságárusításhoz ügyes fiu felvétetik. Jelentkezni Deva, Str. Closca 7.

Perfekt asztalos segéd azonnal állást nyerhet Horváth Sándor Tasnad. 1156

Midenes, ki főzéshez ért, jó bizonyítvánnyal azonnalra felvétetik. Str. Prof. Gavra 4. (Gázgyár helyén). 1197

Férfi fehérnemű varrónő saját gépevel, azonnal felvétetik. Str. Ciorogariu (Uri-u.) 11. sz. egész hátul az udvarban. 1198

Női divaszalonba ügyes varró és tanulóleányok azonnalra felvétetnek. Bul. Regele Ferdinand 6. földszint. 1199

Napszámos munkára felvétetik ács, asztalos, famunkások, lakatos, kovács, volt Pankolics uszodához. Jelentkezés péntek reggel. 1200

Tanulóleányok filé (necc) munkára felvétetnek, ugyanott mindenféle filé munkát vállalok. Ifj. Prokop Bernát Uioara (Maros-ujvár) Str. Closca 55.

Biztos egzisztenciát nyújt az Erdélyi Magyarság árusítása! Bizományosok és újságárusok adják be ajánlatukat a kiadóhivatalba. Csakis megbízható garanciaképes egyének jöhetnek számításba.

